

DACIA

Ono-
Biblioteca Palatul Cultural.
A R A D

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIULESCA

ABONAMENTE ANUALE:

Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 5000

PROPRIETAR: Societatea Natio-
nală de Editură și Arte Grafice
"DACIA TRAIANA" Suc. T-soara

Redacția
Administrația 50-62
Tipografia 14-69

Arad
Strada Mărășești Nr. 1
Telefon: 11-28

Situația politică

Problema recuperării unor țări de către Soviete, face obiectul discuțiilor actuale ale presei mondiale. Revista engleză „Weekly Review” declară că populația țărilor baltice nu se bucură de loc de eventualitatea unei noi ocupații de către sovietici și amintește în legătură cu aceasta că acum vâștă ani, sovieticii au deportat în interioara Uniunii Sovietice peste 150.000 de persoane din țările baltice. Despre soarta acestor oameni nu s'a mai aflat nimic.

Din Stockholm se anunță, cu privire la declarațiile Moscovei, privind frontiera răsăriteană a Poloniei că această declarație este un semn distinctiv al faptului că Uniunea Sovietică dorește să-și urmeze calea ei cu privire la soluționarea problemelor de frontieră, nu numai în legătură cu Polonia, ci și cu Statele Baltice, Finlanda și România.

Diferențele occure din Statele Unite s'au rezumat după câte anunță ziarul, că lumea s'ar putea aștepta în curând la declarații similare celei privitoare la Polonia și privind Statele Baltice, Finlanda și România, făcute din partea Moscovei.

Fostul ministru de externe al Turciei ambasador la Londra, d. Rusu Arras, care a Ankara venind din Istanbul, susține că în cadrul negocierilor s'ar putea avea loc la finele lunii, d. Arras ar urma să primească un mandat parlamentar.

Acest politician intră din nou activ în viața politică într'un timp foarte important din punct de vedere politic. Acum câteva zile „New-York Times” a publicat un interviu al d-lui Rusu Arras care s'a bucurat de un mare interes.

Contele Sforza a cerut din nou abdicarea Regelui Victor Emanuel

BUCUREȘTI, 14. S. P. P. transmite: Radio Londra a anunțat că d. Vischinsky delegatul Uniunii Sovietice pe lângă comisiunea aliată mediteraneană, a avut importante întrevederi la Neapole cu contele Sforza și Benedetto Croce.

Cu acest prilej, Contele Sforza a cerut abdicarea Regelui Victor Emanuel. În acest scop a solicitat sprijinul lui Vischinsky.

La Gibraltar a sosit o comisie de ofițeri sovietici

București, 14. S. P. P. transmite: O știre din Algeiras afirmă că la Gibraltar a sosit o comisie de ofițeri sovietici, din care face parte un general și un comisar politic.

Se crede că după ce va termina convorbirile cu ofițerii britanici, această comisie va pleca în Africa de Nord.

Care va fi viitoarea misiune a Mareșalului Ceakmak

BUCUREȘTI, 14. S. P. P. transmite: Din Ankara se anunță că mareșalul Ceakmak atingând limita de vârstă și-a dat demisia din cadrele active ale armatei.

Probabil că mareșalului Ceakmak

Tendințele imperialiste ale Sovietelor preocupă opinia publică mondială

--- Egiptul dorește să scape de dominația britanică ---

care este o personalitate de vază a Turciei, i se va încredința o misiune nouă. Se crede că el va fi atașat ca șef de misiune militar al președintelui statului Turc.

D. Ceakmak care a împlinit 68 ani, este un vechi camarad de luptă al lui Kemal Atatürk, fost președinte al Turciei.

BELGIA AR PUTEA FI ÎNCORPORATĂ IMPERIULUI BRITANIC

— Senzaționala declarație a ministrului de justiție belgian —

BUCUREȘTI, 14 S. P. P. transmite: DIN LONDRA SE AFLA CĂ D. DELSSON MINISTRUL JUSTIȚIEI ȘI INFORMAȚIILOR ÎN GUVERNUL BELGIAN DELA LONDRA A DECLARAT CĂ BELGIA AR PUTEA SĂ SE ÎNCORPOREZE „COMMENWALTHULUI BRITANIC. DECLARAȚIA A PRODUS SURPRIZA ȘI TOTODATĂ O PUTERNICĂ INDIGNARE ÎN BELGIA.

D. Nahas Pașa cere evacuarea Egiptului și Sudanului de către trupele britanice

BUCUREȘTI, 14. S. P. P. Din Cairo se anunță că primul ministru Nahas Pașa a rostit Miercuri seara un discurs la Camera.

Textul discursului a fost publicat abia Joi. El arată că scopul partidului Wafd, este realizarea tuturor aspirațiilor naționale. Acest lucru este cunoscut de Mare Britanie foarte bine, dar — a declara-

rat d. Nahas Pașa — pentru a atinge idealul nostru este necesar să se modifice acordul anglo-egiptean și să se evacueze Egiptul și Sudanul de trupele britanice.

Partea din urmă a declarațiilor a făcut un profundă senzație în cercurile politice și diplomatice.

Dacă vom înceta sau vom pierde această luptă, soarta Europei va fi pecetluită

Articolul publicat de dr. Goebbels în revista „DAS REICH“

Berlin, 14. (Rador.) — „Secolul XX. stă sub semnul noului ordine continental”, subliniază d. dr. Goebbels în articolul său din revista „Das Reich”.

Războiul nu este o dovadă împotriva acestei teze, ci pare mai mult să o confirme.

Întrebarea este dacă unitatea continentului european aratăată prin acest război ca fiind oarecum desirată, va mai putea fi regăsită.

Toți dușmanii Europei sunt mânați de egoismul personal.

Europa este în stare să devină o putere continentală independentă și să aibă o viață proprie și liberă, dar totuși această se încearcă a se împiedeca prin acest război.

Forțele politice care trebuie să fie cei mai zelosi partizani ai Germaniei pe drumul ei către noua ordine europeană sunt, după cum se constată, cei mai înverșunați dușmani ai ei. Cu toate acestea, ei nu vor putea schimba cursul istoriei.

Continentalul nostru va căpăta o nouă formă prin lupta Reichului

Continentalul nostru va căpăta o nouă formă prin lupta Reichului sau după acest război va deveni o simplă minge în mâna puterilor străine de Europa sau dușmanii ai Europei așa dar Reichul po-

te fi considerat ca adevărata putere europeană conducătoare a Europei în lupta pentru emisfera noastră. Dacă vom înceta sau vom pierde această luptă, soarta Europei ar fi pecetluită; așa dar

O PATRULĂ DE JANDARMI A PRINS 3 PARASUȚIȘTI

D. Mareșal Antonescu a dispus răsplătirea celor ce și-au făcut datoria

BUCUREȘTI, 14 (Rador) — O PATRULĂ DE JANDARMI COMPUSĂ DIN ELEVUL JANDARM SERGENT PARLOG CONSTANTIN ȘI JANDARMUL SOLDAT DRAGU DUMITRU LA CARE A LUAT PARTE ȘI SOLDATUL CONCENTRAT GHITESCU AURICA AU PRINS TREI PARASUȚIȘTI INAMICI.

ACEASTA ACTIUNE A FOST POSIBILĂ ÎN URMA RELATIILOR DATE PATRULII DE CĂTRE FEMEIA ION FLOREA, PRIN COPILUL NICOLAE MĂRUNȚELU.

DOMNUL MAREȘAL ION ANTONESCU A DISPUS A SE RĂSPLĂȚI FAPTA PILDUITOARE A CELOR CEAU SĂVĂȘIT-O ACORDÂND SUMA DE LEI 60.000, CARE SA FIE ÎMPĂRȚITA ASTFEL: LUI 40.000 FEMEIEI ECATERINA ION FLOREA, LUI 10.000 COPILUL NICOLAE MĂRUNȚELU ȘI LUI 10.000 SOLDATULUI CONCENTRAT GHITESCU AURICA.

PENTRU FAPTA LOR OSTĂȘEASCĂ, CEI DOI JANDARMI VOR FI CIȚĂȚI PRIN ORDIN DE ZI.

în acest război este vorba de ceva mai mult decât despre aspirațiile vreunei puteri asupra hegemoniei europene, ci este vorba de o apărare așa cum ar face Asia, America sau Africa.

Pretenția Statelor Unite de a tutela lumea întreagă

Ceeace în Statele Unite se numește „Secolul American” nu este altceva decât pretenția Statelor Unite de a tutela lumea întreagă. În teorie și practică bolșevicii merg pe aceeași cale numai cu alte scopuri. Anglia nu a putut să urmeze drumurile celorlalte două țări și este condamnată la un rol secundar.

Drumul pentru stăpânirea universului trece peste stăpânirea Europei, dar acest drum trece peste prăbușirea militară a Reichului. Germania joacă în Europa rolul pe care Japonia îl joacă în Asia de Răsărit. Ambele sunt sentințele ale independenței continentale și popoarele care se găsesc pe acele continente, fie că vor fi sau nu vor fi, nu vor putea să-și ducă viața națională decât sub scutul militar.

O pătrundere americană sau bolșevică în continentul nostru ar însemna o stingere automată a tuturor noțiunilor pe care noi le numim europene.

Ministrul Reichului a subliniat încă odată că Anglia nu poate fi socotită printre aceste puteri căci ea urmărește politica ei de echilibru european, fără să-și dea seama că această politică a fost depășită.

Evoluția a trecut departe peste concepția engleză căci Anglia este lipsită nu numai de cunoștințe politice ci și sociale.

Anglia a pierdut încrederea în ea însăși

Anglia a pierdut încrederea în ea însăși. Ea poate numai să aștepte, dar nu mai poate construi. Imperiul britanic putrezește de viu.

Este limpede că o schimbare atât de radicală a lumii nu se poate face dintr-o singură lovitură. Schimbările au nevoie de timp. Contrar inamicilor săi poporul german și-a dat seama de la început de misiunea sa. El nu-și face nici iluzia. Chiar anul trecut a învățat poporul german să privească războiul în față, să-și stăpânească durerile, să recunoască primejdii și mai ales să tragă învățătura din cele suferite. Cine ar putea să neghe că victoria costă mult poporul german? O schimbare universală nu se poate face fără dureri și răni. Durerile noastre actuale vor fi însă mândria noastră de mâine. Cine ar fi putut bănoai la începutul acestui război câte vom avea de îndurat și câte vom înfrunța pentru ca totuși la urmă să fim victorioși?

Cele văzute de noi ne-au fost învățături și ne vor fi și de acum înainte când le vom învinge oricât de mari ar fi greutățile. Cele ce s'au întâmplat își vor pierde tot mai mult caracterul lor distructiv și vor deveni ceeace au fost totdeauna în istoria popoarelor, adică un pas către o lume nouă care s'a născut în lacrimi și dureri și care aduce bucurie și ferice.

Douăzeci de ani de cântec parizian

Conferința dlui Nicolae Ivan

În organizarea Institutului Francez de Inalte Studii Centrul Timișoara a avut loc Miercuri 12 Ianuarie conferința dlui Nicolae Ivan, având ca titlu: „Douăzeci de ani de cântec parizian (1919—1939)”. Suficient anunțat, ca și personalitatea conferențiarului, care a trăit mulți ani în capitala Franței, povestind în diferite scrieri trecute aspectele variate ale Parisului, precum și faptul că așifiu promitea ilustrarea conferinței cu cântece celebre pariziene, au atras un public excepțional de numeros în sala Liceului Comercial. Patrusușe de persoane s'au îngrămădit în sală, rămânând mulți pe culoar sau plecând fără să poată zări măcar pe conferențiar.

Mănuind cu ușurință și eleganță limba franceză, chiar și în forma ei de argot, D. Nicolae Ivan a invitat publicul la o călătorie frumoasă în timp și spațiu, pe aripile imaginației. Punctul de plecare al conferinței a fost anul 1919 și aecordurile sălărețe ale celebrului cântec al războiului mondial „Quand Madelon”, pe care le-a furnizat, cântând din acord-dec, D. Constantin Daminescu.

Intr-o foarte plastică și amuzantă caracterizare, a arătat apoi conferențiarul felul în care Francezii, în speță parizienii, iubesc muzica. Evocarea cântăreților de stradă, cu intonațiile, gesturile și discursurile lor, a fost un adevărat mic „sketch”, prezentat de d. Ivan spre bucuria publicului.

Acordeonul intercala cu mult spirit de apropo melodii caracteristice ale străzii pariziene. Au defilat apoi în fața publicului, descrise cu humor și nostalgie, diferitele locuri unde se prezintă cântecul parizian „Cafe-concert”, „Musie Hall”, cabareuri. Dansul specific parizian „Java”, în ritmul cărui se cântă multe melodii celebre, a avut parte asemenea de o evocare plină de dăb.

Intercalând mereu arii și anecdote, conferențiarul a caracterizat apoi diferitele genuri de cântece, și artiștii cari au dus la o celebritate universală cântecul parizian. Intimitățile povestite cu haz despre Mistinguett, Maurice Chevalier, Damia, Lucienne Boyer, Charles Trenet și alți șansonieri au înodant auditoriul.

Șirul de 20 de ani ai cântecului parizian, D. Ivan l-a încheiat cu „J'attendrai”, care a devenit cântecul caracteristic al războiului izbucnit în 1919, așa cum „Quand Madelon” caracteriza războiul mondial Nr. 1. Pe când însă cel din urmă se cânta numai de către Francezi, „J'attendrai” a fost adoptat și de Germani, dovăzindu-se astfel nu numai atractia exercitată de o creație franceză, dar și existența unor puncte comune în sensibilitatea celor două popoare momentan adverse.

Răspălit cu vii aplauze, conferențiarul și-a cedat locul D-rei Ileana Pavel, foarte talentată fiică a dlui Gheorghe Pavel, primdirijor al Operei Române Cluj-Timișoara. Acompaniată la pian de D. prof. Dr. S. Toduța, D-sa a interpretat trei cântece pariziene cu o arță scenică uimitoare. Fiecare cuvânt al textului, fiecare inflecțiune a melodiei a fost sugestiv subliniată de d-ra Ileana Pavel, care a confirmat opinia formată la recitalul ei recital, că este dotată de rarul

Festival comemorativ la 25 de ani dela moartea lui Debussy

Implinindu-se 25 de ani dela moartea marelui inoitor al muzicii Claude Debussy, Miercuri 19 Ianuarie va avea loc în organizarea Institutului Francez de Inalte studii, un festival comemorativ. În program este o conferință ținută de d. prof. dr. S. Toduța, și diferite bucăți de muzică executate cu concursul d-nei prof. Tiți Fotino-Negru, a d-nei Flavia Munteanu și a d-lui Mircea Popa.

Nu putem decât să felicităm inițiatorii și organizatorii acestui festival cărui li prevedem un deosebit succes, curăscând marelui număr al admiratorilor compozitorului francez.

dar de a interpreta aceste mici opere muzicale cari sunt șansoanele franceze.

Publicul a sărbătorit cântăreața la sfârșitul audiiiei, ca pe o artistă care a cucerit toate inimile.

Conferința aceasta a fost dintre acelea care va rămănea în amintirea auditoriului, deoarece lumea a fost obișnuită

Contribuțiuni la studiul acțiunii fiziologice a veninului de viperă cu corn (Ammodytes)

O importantă lucrare a d-nilor profesori universitari: AR. GRAD.NESCU și EUGEN A. PORA

Institutul de fiziologie animală al Universității din Cluj-Sibiu, cu sediul temporal la Timișoara, a tipărit de curând o prețioasă lucrare semnată de d-nii profesori universitari Ar. Grădinescu și Eugen A. Pora, intitulată „Contribuțiuni la studiul acțiunii fiziologice a veninului de viperă cu corn (Ammodytes)”.

Lucrarea este bazată pe cercetări minuțioase de laborator și este cu atât mai valoroasă cu cât în acest câmp de știință, vîperă cu corn este foarte răspândită și face numeroase victime.

După cum se menționează și în lucrare, cercetările asupra veninului de șerp datează de pe la începutul erei creștine. Cei vechi au precizat chiar câteva noțiuni fundamentale care stau la baza cercetărilor epocii moderne.

Principiul de a imuniza organismul cu doze crescânde de venin este cunoscut din cele mai vechi timpuri. Mithridate lăsa slăvic caninătăi tot mai mari de otrăvă pentru a-și apăra organismul în contra unei eventuale otrăviri. Unii imblânzitori de șerpi prin acest sistem numai sunt sensibili la mușcăturile celor mai veninoși șerpi.

Experimentându-se de aproape s'a constatat că după ce animalele au fost injectate cu doze crescânde de venin, în serul lor se produc substanțe antitoxice care le imunizează. Dacă se injectează acest ser care conține substanțe antitoxice altor animale, el are proprietatea de a neutraliza acțiunea toxică a veninului. Ceea ce este important de reținut, e că fiecare venin în parte necesită un anumit ser anti-veninos.

Descoperirea metodei de prepararea serurilor contra mușcăturilor de șerpi

să vadă până acum în asemenea ocazii să-i goale. Pentru prima dată publicul timișorean, datorită cărui miracol nu știm, a venit într'un număr așa de mare.

Dl. Nic. Ivan prin conferința sa a inaugurat seria conferințelor de mari proporții.

se datorează în întregime lui Calmette.

Procedul pentru prepararea serurilor este următorul: Venind se tratează cu hiperclorid de calciu care disruge puterea toxică, lăsând prezentă doar puterea imunizatoare.

Acest venin se injectează unui animal care devine imun. Se continuă prin injectării repetate descrescând cantitatea de hipoclorid de calciu, până la urmă se poate utiliza doza mortală fără pericol. Serul acestor animale, scos din organism pasiv în fiole ermetice serveste astăzi în terapeutică contra mușcăturilor de șerpi.

În continuare ce doi savanți români se ocupă de efectele mușcăturilor de șerpi veninoși cari pot să fie de două feluri: locale sau generale, arătând că din experimentele făcute s'a constatat că toxicitatea veninului de viperă este mai slab la începutul primăverii și a toamnei și mai puternic în timpul verii. Se adeverește în felul acesta o credință populară foarte bine cunoscută. Se mai precizează în această lucrare că numai prima mușcă ură de viperă este mortală și deabia după o săptămână veninul se reface complet în glandă.

Lucrarea prezintă de d-nii profesori universitari Ar. Grădinescu și Eugen Pora este un rezultat al unei munci serioase și încordate de laborator aducând o reală contribuție la cercetările savanților: C. Phisalia, Bertrand, A. Calmette, S. Fleener, H. Noguchi, Marie Phisalia, J. Vellard, Miquelotte-Vianna, O. H. Kelleway, J. Gautrelet, etc.

Prin seriozitatea cercetărilor și rezultatele erpuse, această lucrare poate să stea alături de lucrările savanților din Apus.

MARTIRUL DELA OLMÜTZ

de ȘTEFAN GOMBOȘIU

Au trecut sărbătorile și cu prilejul acesta asprimea vremurilor a fulguit gândurile scriitorilor, pe același drum străbătut de atâta lume. Aceiași dorință mărturisită cu oarecare teamă pioasă, a poposit în inimile tuturor:

Pace.
Liniste și bunăînțelegere între oameni
Desigur că această dorință, n'a oșilit focul ce arde în sufletele noastre, pentru dreptatea ce ni se cuvine și la care nu vom renunța.

Așa a trecut Crăciunul anului 1943, cu mărturisirea tuturor dorințelor și nădejdilor noastre. Poate că aceste dorinți sunt tot atâtea presimțiri bune. Și cine poate ști dacă sărbătorea anului care abia a purces, nu va fi una de bucurii implinire.

Hotărât pieru este că, ncamul acesta își leasă bucuriile ca și nezarurile, de sărbători, de credință și de așezările creștinești. Noi a trebuit să ducem o luptă arzigă și pe acest teren. A trebuit să ne năstrăm credința prin sacrificii a trebuit să câștigăm prin grele străduinți independența bisericii noastre.

Gândul și aducerile aminte îmi revin în istorie. Cuget de re acum la Crăciunul care vine. Se vor împlini atunci opt decenși de când Români din părțile sursele Ucrainei, au câștigat libertatea și independența bisericii ortodoxe. Dină = autocefale imperiale = la data de 24 Decembrie 1864, recuzăse aceste vechi drepturi ale românilor.

Bănățeni, în aceste străduinți de liberare

a bisericii ortodoxe române, de sub ierarhia Carlovișului au avut partea lor de luptă. Banatul era regiunea cea mai amenințată e ade vârat, dar și luptătorii pe cari i-a dat au fost dintre cei mai aleși.

Ceva mai mult. Ba:atul pentru această cauză sfântă a liberării bisericii ortodoxe, țertfește viața unuia dintre cei aleși să poarte cărua episcopală a dieceziei Timișorii.

Marea adunare ținută la Lugoj în 1843 și prezidată de Sutinie Murgu, hotărâște printre altele și înlocuirea episcopului sârbi din Vârșeț și Timișoara. Dar mișcarea revoluționară condusă de Eulmie Murgu a fost înăbușită, fruntașii ei vând scarta aător luptători români. După consumarea acestor evenimente Temnița umedă dela Olmütz, a înghetat pentru totdeauna trupul protopopului Stoichescu-Petrovici, care era destinat de adunarea din Lugoj, să ocupe scaunul episcopiei de Timișoara.

Un martir al cauzei bănățone și al sfintelor drepturi românești.

Sărbătorile Crăciunului și ale Anului nou, mî-or prilejuit un popas pe file vechi de istorie bănățeană. Dar faptele prezentului pătrund tot atât de stăruitor în orânduirea gândurilor mele. Și am crezut că astăzi, când vîlădicia restaurată a Timisorii a cunșlit aniversarea Episcopului Vasile, se cuvine să avem o pînăș aducere aminte pentru cel ce și-a jertfit viața, acum aproape un veac, tocmai pentru independența și restaurarea acestei episcopii.

O închinare pentru jertfa protopopului Stoichescu-Petrovici, martirul dela Olmütz,

CALENDAR

VINERI 14 IANUARIE

Ortodox: Părmții uc. M. Sima.
Catholic: Felix.

15 Ianuarie 1889

E o dată importantă pentru a arăta generației de azi, preocupările pe plan național, a generației de ieri. Încep să se publice listele de subscripție lansate de către Societatea pentru fonce de teatru român. Presa noastră de atunci, mult puțină câtă era de dincoace de Carpați, subliniază în cuvinte elogiice contribuția Banatului la fondul, din care era să se întreprină nu numai un instrument de ridicare culturală a maselor, ci și unul de cimentare a solidarității naționale. În epocă cina valea Cărașului a fost aceea, care del preet și învățător și până la țaran a înțeles mai bine ce ar însemna un teatru românesc permanent pentru acele vremuri. Reproducem numai câteva liste, în părțile lor esențiale. Comuna Vrâncuț, colectant Gh. Laza învățător cu 1 fl., Avram Jucu cu 1 fl., Ion Drăgan cu 1 fl. urmează câțiva țărani cu 20—50 cr. Răcășdia: Pavel Bufan postar cu 1 fl., Nicolae Simionescu econom cu 1 fl. și iarăși mai mult plugari cu sume mai mici. Vărădia: Vincențiu Popovici proot cu 1 fl., Paul Iorgovici cu 1 fl., Petru Iorgovici cu 1 fl., dr. Valeriu Olarin cu 3 fl., Breșteni: Ioachim Manțuca cu 1 fl. Ișno: Ioanovici recte Bălan cu 1 fl., Dimitrie Poba jude comunal cu 1 fl. Urmează celelalte comune cătăseene pe fiecare listă figurând și o seamă de țărani cu sume mai mici sau mai mari. Lipsa de spațiu și apoi și alte considerații ne opresc să reproducem comentariile gazetelor acelor vremuri și observațiile acestora, unele valabile și pentru zilele de azi.

TRAIAN BIRĂESCU

NOTE

REVISTA „FRUNCEA”

Numărul pe Ianuarie al revistei „Fruncea” s'a pus sub tipar intrând în al zecelea an de apariție. „Fruncea” a pregătit cu acest prilej o surpriză în prezentarea ei tehnică cititorilor ei. Se pare că revista culegului nestrui d. Nic. Ivan își va relua aspectul original de acum zece ani.

Foi volante

Dragoste și mândrie

Imi scrie la redacție o tânără cititoare cu sufletul sfâșiat de o mare durere. Îmi cere s'o ajut să ireacă peste un mare impas.

Pentru noi aceea, care strecurăm zănie în coloanele acesui ziar, sufletul dă sufletul nostru, un rând veni din afară dela cititorii noștri, ne încolțește, ne face bine.

Este un răspuns la sentimentele noastre, un semn că au fost înțeles și împărtășite.

Tânăra mea cititoare imi cere un sfat un cuvânt să-i limpezască apele sufletului, să-i întind o mână bună ca să treacă pragul durerosului impas.

Din rândurile așternute în fugă am putut cui limpede în inima ei încolțit de iubire. E tânără și până mai ieri sufletul ei fremăta în așteptarea marelui pliniri. Aștepta dragostea pe care i visurile ei o credea unică și frumoasă și un cer însorit de primăvară. Dar seninul visului a fost acoperit de nori. Dragostea și mândria își încearcă puterile acum căutând să se înfrunte una cu alta.

În această luptă tânăra noastră cititoare vine la noi și ne cere un sfat. Dar ce sfat i-am putea da în acest proces sufleteesc...

Dragostea nu înseamnă umilință, că ea atunci ar pieri mai repede decât ne am aștepta.

Dragostea se împacă cu mândria, demnitatea care-i dau rîmbul trumos dumnezeirii, căci ea este un dar al cerului.

MIA MARIAN JALEȘ

Actualitatea

CRIMELE DE RĂZBOI. Pentru poporul român războiul este, în întregime, o crimă când el nu este justificat ca o inevitabilă necesitate, când el nu are un fundament moral. Cu atât mai mult conștiința românească condamnă crimele, ce se săvârșesc în timpul desfășurării lui. Studiul războaielor românești dovedește cât de nobil s'a comportat întotdeauna ostașul român s'a comportat înarmat. Se pot aduce pildă de, din care să se vadă, că ostașul român a fost chiar protectorul armatei învinse, fără să săvârșească asupra ei nici cea mai mică sălbătăcie. Ostașul român face război nu pentru a omorî, ci pentru a salva. În fața ostașului român nu stăruie înfăptuirea crimei. El este pururea un restaurator al unei dreptăți răsturnate. De aceea și în acest războiu nimeni nu poate învinovăți pe ostașul român de a fi săvârșit măcar una din crimele despre care se vorbește în presa beligeranților. Pe scurt — Oștierea română este încă de acum victorioasă prin morala sa de război, neîmpuținată prin nicio crimă.

DEMOCRATIA REDIVIVĂ. În toate ocaziunile potrivite Conducătorii anglo-americani fac elogiul democrației, declarând că restaurarea democrației în Europa este unul din scopurile pentru care luptă aliații. Ideia democratică, în deosebire de ideea comunistă și de cea fascistă, este o idee optimistă în sensul că ea presupune ca posibil un regim întemeiat pe postulatele ei. Dar aici este marea necunoaștere a acestei idei — în faptul că ea nu a putut crea un regim posibil și uman și, deci, durabil în timpul unui secol și mai bine de când a apărut în lume cu pretenția de a fi un fel de fericea pe pământ. Experiența vieții arată că nicio idee nu se încorporează în sări perfecte. De pildă ideea creștină, care imperfecțiunii prezintă ca în procesul istoric, în realitatea stărilor sale concrete. Prin urmare, este o mare greșală să cauți printr'un războiu grozav să instalezi o lume democratică pe toată întinderea planetei, când însăși ideea ei presupune un mișcător, adică acela care nu există în realitate.

VECINI NEMULȚUMIȚI. Rar se întâmplă ca omul să se bucure pentru prosperitatea semenului său, și vecinul să se îngrijească de fericirea vecinului apropiat. Din potăvă, unul ascunde față de celălalt câteodată bucurii drăcești în zilele nefericirii lui. Așa este și în viața popoarelor. Iată de pildă, noi avem niște vecini, cari nu credeau că din voia lui Dumnezeu și din grația pământului românesc poporul românesc cu toți cei ce vițuiesc împreună cu el mănâncă pâine albă, cea mai albă posibilă, și că avem alături zahăr în liberă vânzare înăut unui comerciant să se temă să nu rămână cu el nedând în prăvălie. Avem fiindcă așa vorbește Domnul, așa e seva pământului — dulce. Și vecinii, despre care e vorba, se supără pe noi, că de ce avem noi, într'un timp când ceilalți nu au.

CONDAMNĂRILE PENTRU SABOTAJ. Curtea de Apel din Timișoara a condamnat definitiv vreo cincizeci de persoane pentru sabotaj economic. Crima condamnatilor pare mică, judecând după ușoarele pedepse căutate. Sabotajul nu este o practică românească, nici măcar secol — în domeniul economie — unde învârtala pentru câștiguri rapide și mari pare a fi un număr cotidian. Este de observat, că nici țărani, nici muncitorii nu practică sabotajul ca „lovitură” de îmbogățire la minut. Cu atât mai mult nu fac acest lucru intelectualii autentici cari trăiesc îngândurați, cu eșutaj cuprins de grija Patriei. Saboteurii sunt mai întotdeauna burghezi cu conștiința înceată în propria grăsimă corporală sau încăleată în atlele nestăruite ale argheofiliei nesătioase. Se dovedește prin viața pe care o duc clasele noastre sociale, cât de greu este burghezului să se ridice la nivelul de curățenie patriotică, la care se găsesse intelectualii, țărani și muncitorii. De sigur, noi deosebim clasele sociale mai mult după stările de conștiință, decât după calificativul economie. Condamnările pentru sabotaj aduc o limpezire în conștiința claselor sociale față de searta Patriei.

Pomicultura și preocupările de industrializare a fructelor în județul Timiș-Torontal
Inceputurile de susținere a acțiunii pomicele. -- Realizările

Pomicultura la noi a avut o soară mult mai vitregă decât viticultura. Abia din anul 1932 s'a dat importanța de care se bucură în alte țări. De acum s'a început crearea de regiuni pomicele noi în partea de nord a țării și să se refacă regiunile din restul țării. În acest an Ministerul a distribuit în partea de nord a țării un număr de 59.838 meri plătibili în 3 rate, după al 6-lea an dela plantare. În primăvara anului 1933 acțiunea s'a extins și în alte 18 județe. De data aceasta au fost distribuiți 97.184

meri și nuci. S'a organizat în anul 1934 „Săptămâna Fructelor” pentru dezvoltarea la maxim a consumului. În capitală această manifestare s'a produs într'un cadru impunător deschizându-se cu această ocazie o expoziție-târg. Încurajarea aceasta a dus la un export de fructe care la data de 1 Octombrie 1937 a fost de 13.700 tone în valoare de 118.818.300 lei. Exportul a fost făcut din: mere, pere, nuci coapte, nuci în coaje, prune proaspăt, prune uscate și struguri.

Acțiunea pomicolă în jud. Timiș-Torontal

Paralel cu acțiunea pomicolă întreprinsă de organele Ministerului Agriculturii în țara întreagă și în județul Timiș-Torontal s'a ajuns la rezultate relativ frumoase. Culturile din județ numără circa: 854.252 pruni; 68.598 meri; 90.165 cireși; 101.170 vișini; 61.667 nuci; 45.685 cași; 51.749 gutui; 11.815 aluni; 50.286 perseci.

nează din suma de 900.000 lei, plantarea cu pruni Agen în Ocoalele Agricole Lipova și Central. Soțul acesta de prune sunt foarte bune atât pentru magiun cât și pentru țuică, deoarece conțin o mare cantitate de dulceață. Prin această acțiune a camerei în decursul anului următor se vor planta cel puțin 5000 bucăți pruni.

În toamna anului 1943 cu continuarea în primăvara anului 1944, s'au început refacerea livezilor de pruni. Camera de Agricultură din Timișoara subvențio-

nează din suma de 900.000 lei, plantarea cu pruni Agen în Ocoalele Agricole Lipova și Central. Soțul acesta de prune sunt foarte bune atât pentru magiun cât și pentru țuică, deoarece conțin o mare cantitate de dulceață. Prin această acțiune a camerei în decursul anului următor se vor planta cel puțin 5000 bucăți pruni.

PREOCUPĂRI DE INDUSTRIALIZARE

Preocuparea instituțiilor agricole din județ momentană este pe lângă de a îmbuza-

Cum funcționează cursurile țărănești în jud. Timiș-Torontal

D. prefect general Const. Deliceanu supraveghează personal desfășurarea lor

Cursurile țărănești inaugurate anul trecut în jud. Timiș-Torontal din inițiativa d-lui prefect general Constantin Deliceanu, au avut un deosebit succes, ele contribuind într'o mare măsură la ridicarea nivelului cultural și economic al sătenilor.

Familia și religia; Organizarea locuinței; Curățenia corpului; Proprietatea; Higiena alimentară; Femeia în război; Încercanța mai multor copii pentru familie și națiune; Drepuriile noastre asupra acestui pământ; Momente din trecutul românesc; Armata noastră în războiul actual; Cultul Eroilor; Bolile sociale; Primejia rusească comunistă; Dragostea pentru invalizi, orfani, văduve și cinstirea celor morți pentru țară, etc.

Inceputul de anul trecut are anul acesta o continuare de proporții mai largi, cursurile țărănești fiind organizate acum de însăși Ministerul de Interne, care având un caracter gospodăresc și educativ, urmărește același lucru, adică atât dezvoltarea economică, cât și culturală a păturii rurale.

În afară de cursurile teoretice se vor preda și cursuri practice ca: exerciții de scriere și compoziție; Exerciții matematice pentru calcularea terenurilor, hambarelor, magaziiilor, etc.; Lucru de mână; Tesut, etc.

În acest scop, Ministerul de Interne a dat instrucțiuni tuturor prefecturilor ca să înlocuească programul cursurilor în raport direct cu situația fiecărei regiuni în parte.

Pentru constatarea unei bune funcționări a acestor cursuri țărănești d. general Const. Deliceanu prefectul județului a ținut să inspecteze mai multe centre, arătând sâtenilor importanța lor și scopul pentru care au fost create.

Astfel, pentru cursurile țărănești din județul Timiș-Torontal, cursuri care au fost organizate în toate comunele românești, a fost întocmit următorul program în zilele de Marți și Vineri au loc cursuri pentru bărbați, în zilele de Joi pentru femei, iar Duminica se țin cursuri mixte.

Spre deplina deosebită satisfacție, ca fiind unul dintre inițiatorii acestei acțiuni, dsa a constatat că aceste cursuri sunt prețuite de țărani care le frecventează într'un număr destul de mare, așa că scopul pentru care au fost create a fost atins.

Cursurile au început la 19 Decembrie și vor ține până la 15 Martie. În acest timp vor avea loc 22 ședințe pentru bărbați, 12 pentru femei și 11 mixte.

Această situație vine să confirme și totodată să evidențieze din nou faptul că sătenii noștri sunt dornici de cultură, iar atunci când li se dă posibilitatea să capete cunoștințe noi, folositoare vieții lor, și nu să răspundă așteptărilor.

Cursurile vor fi ținute de personalități intelectuale ale județului, dintre care unele fac parte din consiliile de colaborare județean, iar altele din sfaturile comunale.

Înainte de a încheia aceste rânduri ținem să arătăm că aceste cursuri țărănești nu au nici-o legătură cu școlile țărănești ale Astrei Bănățene, aceste școli având eu totul alt cadru. (c. j.)

Subiectele tratate vor fi în legătură cu viața noastră istorică, socială și economică. Dintre acestea subliniem următoarele: Educația în familia țărănească,

țări sourile existente de pomi și de-a comercializa pr dușe. Caci, a trecut timpul când din prune se fierbea doar țuică.

Economia dictată a țării caută de acum să se facă cât este posibil mai mult din fructe, conserve alimentare.

Din totalul exportului de 13.700 tone din anul 1937, prunele uscate au deținut un lot mult prea mic în raport cu numărul mare de pruni pe care-i avem în plantațiile din țară. Frivind situația județului Timiș-Torontal, care nu este unul dintre județele cu cei mai mulți pomi fructiferi, vedem că prunii sunt reprezentați de procentul cel mai mare: 57%. Acest fapt ar trebui să determine pe proprietari la industrializarea prunelor, cărora le preste atât de mult clima țării noastre. Dacă aruncăm o privire asupra exportului statelor vecine, observăm că fosta Iugoslavie exportă prune uscate în cantități mult mai mari decât România.

CE S'A REALIZAT ÎN JUDEȚUL TIMIȘ-TORONIAL

Camera de Agricultură din Timișoara ținând socoteală de marelui procent al plantațiilor de pruni din județ, spre a da înbold proprietarilor de livezi, rideste în plasa Lipova 2 cupatoare de uscat prune.

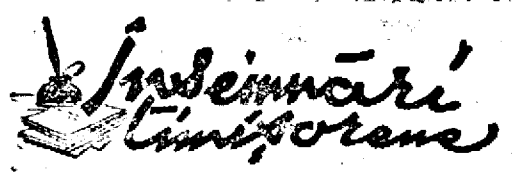
Locurile au fost alese în comunele Lipova și Sacosul-Mare, pentru că aici sunt plantațiile cele mai de luat în seamă din județ. Aici sunt prune speciale, în care procentul de zahăr întrece pe cel din celelalte soiuri.

Consiliul Camerei de Agricultură a mai hotărât într'una din ședințele sale din anul 1943 ca să acorde premiul până la 10.000 lei de cupator, tuturor acelor proprietari de prunării cari vor construi cupatoare de uscat prune, după indicațiile date de Cameră.

În cuprinsul județului se mai găsește în astfel de cupator la Peșinera Statului din Recea totuși cantitatea de fructe pe care pot prelucra este mult prea mică în raport cu produsul județului.

Dacă ar veni și proprietarii de prunării să construiască pe seamă proprie cupatoare și nu ar aștepta toată de la instituțiile agricole situația s'ar îndrepta și foicasele unor boștii care se înșeșe ar intra în patrimoniul lor îmbunătățindu-le și mai mult starea materială. I

DOREL DRAGUESCU

DESCENTRALIZARE

Cu ocazia vizitei făcute la Timișoara, d. I. D. Enescu ministrul Muncii, a declarat că are în lucru un proiect de lege prin care se va impune înreprinderilor cu un număr mai mare de lucrători, să înființeze dispensarii. Și pentruca nu toată sarcina să cadă pe spinarea patronilor, aceste dispensare vor urma să fie alimentare cu medicamente de Casa Asigurărilor Sociale, care totodată va pune la dispoziție și un medic în anumite zile de săptămână.

Măsura aceasta este bună, atât pentru muncitori, cât și pentru întreprinderi. Muncitorii nu vor mai fi nevoiți ca pentru un fleac de nimic să stea o.e. sau chiar zile întregi, făcând coadă la ușa sălilor de consultații dela Casa Asigurărilor sociale, iar patronii, nu se vor mai vedea în situația de a rămâne zile întregi fără un lucrător ce are nevoie de o alifă, sau mai știu eu ce, pentru care trebuie neapărat să lipsească tocmai în orele de lucru.

În același timp măsura este binevenită și pentru Casa Asigurărilor Sociale, care se va vedea descongestionată de o serie înțregă de muncitori, dând posibilitate serviciilor ei medicale să dea asistență serioasă acelor care au în vedere nevoie.

Iată dar cât de mult folos poate aduce o acțiune de descentralizare. (c. j.)

TEATRUL NATIONAL
Vineri, 21 Ianuarie 1944, ora 8 seara
TURNEUL TEATRULUI ALHAMBRA
Se va juca marele succes al stagiunii
NU MAI BEAU
Comedie de ROBERT DE FLERS
In distribuție:
NORA PIACENTINI MARCEL ANGHESCU
RADU BELIGAN NINETTA GUSTI
FIFI HVRAND N. POMAZOGU
DINA MIHALCEA MIRCEA SEPTILICI
Biletele la agenția Tamasia, Telefon: 50-65.

DACIA

AGRICULTURĂ
COMERT
INDUSTRIE

FINANTE
MESERII
LEGI-DECIZII

AGENDA

Termene

20 Ianuarie 1944

— Examen de diplomă pentru medicii specialişti în igienă.

— Termenul de predare al bumbacului neagră indigen recolta 1943, se prelungeşte până la 20 Ianuarie 1944. Aceasta priveşte şi bumbacul pe care proprietarii cu cel puţin 10 ha. cultivate cu bumbac sunt obligaţi să-l predea.

— Se acordă o nouă şi ultimă prelungire până la 20 Ianuarie 1944, a termenului de predare a lânii.

— Data până când se va mai putea comercializa: Ghiuden de porc, de vacă, caltabosi, krakauer, limbă de porc, limbă de vacă, pastramă de porc, şuncă afumată cu os.

21 Ianuarie 1944

— Ultima zi până la care se pot ridica în baza chitanţelor provizorii dela ghişeele de subscriere titluri de Imprumutul Reîntregirii din 1941, precum şi diverse titluri sau foi de cupoane de către aceia care au de primit astfel de acte dela Datoria publică.

Licitatii

17 Ianuarie 1944

— La Direcţiunea generală C. F. R. Bucureşti, pentru infrastrucţiunii unui pod, valoarea lucrării cca. 185 milioane lei şi unui pod, valoarea lucrării cca. 88 milioane lei.

— Uzinele comunale Bucureşti pentru procurarea ferodon, oţel, butoane, curele etc.

18 Ianuarie 1944

— La Vama Jimbolia pentru vânzarea mărfurilor căzută în rebut.

— La Regia Autonomă C. F. R. Bucureşti, Str. Amiral 4, pentru 13 locomotive Diesel.

— Idem pentru 29 trolii mecanice.

— Idem 114 betaniere de 25 litri, 54 benzi de transport.

— La Regia Autonomă C. F. R. Bucureşti pentru 243 km. linie deconville; 15 motopompe de epaisment, 385 bucat. unelte pneumatice.

— C. N. R. Turda arendarea pe 2 ani 212 jug. teren.

— Uzinelor Comunale Bucureşti pentru 1 vag. paie de mătasă.

— La Primăria Sentaclac Mare pentru vânzarea a 2 vieri şi un taur, reformati.

— La Vama Arad-Intrepozite pentru vânzarea mărfurilor căzută în rebut.

— La Primăria comunei Sibest, jud. Târnava-Mare, pentru vânzarea de 563.603 mc. lemne (dif.)

— La Ministerul Finanţelor pentru rechizite birou.

19 Ianuarie 1944

— La Primăria comunei Pădureni pentru vânzarea unui taur reformat.

20 Ianuarie 1944

— La C. F. R. Bucureşti pentru diferite piese de schimb necesare pentru reparatii de locomotive.

— La Economatul P. C. A. Bucureşti pentru procurarea a 400 m. p. linoleum.

— Primăria comunei Pietroasa, jud. Bihor, pentru vânzarea materialului lemnos, în picioare, esenţă fag, din parchetetele şi operaţia culturală a pădurii satului Gurani, de pe anii 1942-1943, 1943-1944 şi 1944-1945 în cantitate de aproximativ 9834 metri steri, cu dimensiunile de 1x1x1,30 m.

— Regia Autonomă C. F. R. pentru cablă neagră şi galvanizată, dif. oţel.

— Idem pentru 128.400 kg. burlane (diferite).

— Primăria comunei Cernatu, jud. Braşov, pentru vânzarea materialului lemnos.

SITUAȚIA PIETII COMERCIALE

Asupra pieții comerciale spicuiem din alte zile următoarele:

CEREALE LEGUMINOASE

Transacțiuni reduse în compartimentul leguminoaselor; se remarcă absența cererilor pentru export.

Prețuri nominale pe vagonul de 10.000 kgr. duplicat cfr: Mszăre Victoria lei 270.000, mazăre furajeră 90—100.000 lei, fasole nouă lei 150.000, meiu lei 150.000.

COLONIALE

Dintre arțicolele coloniale propriu zise târgul dispune de cantități reduse de ceai (10.600 lei kgr.) untdelemn de măsline vărsat (lei 620 litrul); untdelemn grecesc (bidonul de 1 litru lei 940). Orezul indigen se livrează la 290 și 350 lei kg.

VINURILE

Din cauza greutateilor de transport din regiunile viticole, nu se semnaleză încheieri de vinuri. De altfel consumul restrâns constituie un factor de seamă în evoluția piețelor viticole.

Prețuri pe decaltru, loco epamă: Odobesti—Panciu—Drăgășani: Vin, ri țărănești de 11 grade lei 500—600, vinuri boierești lei 600—700.

Valea Călugărească (Dealul Mare) Vinuri țărănești lei 600—700, vinuri boierești lei 700—800.

Vinurile de Basarabia cu 12 gr. țarie alcoolică se oferă la 700 lei decaltru franco București.

TUICA

Tuica din noua recoltă lei 6.80: rachuri de drojdie și tescovină lei 5.80 (prețuri pe ctg. franco vagon București)

INFORMAȚIUNI

× **REIDICAREA TITLURILOR IMPRUMUTULUI REÎNTEGRIRII**, Ministerul finanțelor, Direcțiunea Generală a Datoriei Publice, reamintește din nou subscriitorilor la Imprumutul Reîntregirii din 1941 că titlurile după data de 1 Septembrie 1942, au fost trimise la ghișeele de subscriere dela care se pot ridica pe baza chitanțelor-titluri provizorii. De asemenea, se reamintește tuturor detinătorilor, care au de primit -- dela Datoria Publică -- diverse titluri sau foi de cupoane și care au fost înștiințați la domiciliu de trimiterea acelor valori prin Administrațiile Financiare. să se prezinte imediat, la Administrația Financiară îndată, sore a le ridica. Se atrage atenția că, titlurile nedificate în termen de zece zile dela data publicării acestui comunicat în cauză vor suporta, pe tot timpul consemnării, taxele prevăzute în legea de organizare a Casei de Depuneri și Consemnațiuni. În cece privește titlurile consemnate, se face cunoscut persoanelor interesate că recipisele de consemnare au fost centralizate la Direcțiunea Generală a Datoriei Publice, care le administrează și le eliberează la cerere. Cererile însoțite de actele doveditoare (chitanțele titluri provizorii în cazul subscrierilor la Imprumutul Reîntregirii; triplicatele de bordouri în cazul titlurilor depuse la unificarea, etc.) se pot înainta prin oricare din Administrațiile Financiare din țară sau pot fi depuse direct la sediul Direcției Generale a Datoriei Publice din strada Dr. Răureanu nr. 3.

× **RESTRICTIILE LA TRANSPORTULILE PE C. F. R.** Direcția Generală CFR., în urma dispoziției luate de subsecretariatul de Stații al industriei a dat ordin stațiilor să nu primească la transport cu calea ferată sau cu autovehiculele CFR., nicio cantitate de colțani.

× **PREȚUL INCALȚĂMINTEI**. Primăria Municipiului Timișoara a fixat următoarele prețuri maxime pentru confecționarea încălțămînței noi, lucrată exclusiv numai cu talpa și pielea pentru fețe aduse de către clienți: No. 22—26 dela 1480—1525, No. 27—31 dela 2120—2165, No. 32—39 dela 2805—2640, No. 33—42 dela 2565—2610, No. 40—46 dela 3095—3150. Prețurile stabilite mai sus cuprind: Costul materialului mărunț, costul căptușelii, plata pentru mâna de lucru, regia și beneficiul atelierului.

× **STAȚII VACANTE LA C. F. R.** Direcțiunea mișcării c. f. r. a declarat vacante următoarele stații: Toplet, Iacoveni, Poseada, Robănești, Crivadia, Zimandul Nou, Holdea, Orăștie, Piatra Olt, Beuca, Lupșa și Câmpeni.

× **ACORDAREA DE BREVETE DE INVENȚIUNI**, în baza disp. secretelor-legi nr. 3052 și 3072. Ministerul Economiei Naționale a acordat mai multe brevete de invențiuni. Decretul-lege a apărut în Monitorul Oficial nr. 7 din 10 Ianuarie 1944.

× **OBLIGAȚIUNILE FABRICILOR DE CONSERVE, MARMELEADĂ ȘI PASTE FĂINOASE**. Secretariatul de stat al Aprovizionării Armatei și Populației civile aduce la cunoștința fabricilor de conserve de orice fel, marmeladă și paste făinoase să comunice de urgență acelu subsecretariat, direcția producției alimentare și de fabricație, următoarele date: Denumirea fabricii, adresa exactă, capacitatea de producție lunară (scotită la 25 zile a 8 ore), forța motrice instalată. Odată cu aceste date, vor comunica situația la 1 Ianuarie 1944 și anume: Stocurile de materii prime aflate în fabrică, stocurile de produse gata fabricate, vânzările din luna Decembrie 1943. Aceste date se vor înainta apoi regulat prin telegramă sau prin scrisoare recomandată la 1 și 15 ale fiecărei luni astfel ca ele să sosească la subsecretariatul de stat al aprovizionării cel mai târziu la 5 și 20 ale lunii. Netrimiterile la timp a datelor de mai sus, atrage aplicarea sancțiunilor prevăzute de legea nr. 282 din 1 am 1943 pentru reprimarea sabotajului.

× **PREȚUL DE VANZARE AL GLICERINEI** Prin'o Decizie a Comisariatului General al Prețurilor s'au fixat nouă norme de vânzare și noui prețuri pentru glicerina distilată, brută, leșile glicerinoase, precum și pentru glicerina produsă din seară animale.

× **TRATATIVELE ECONOMICE ROMANO-TURCE**. Delegația comercială turcă, care a stat câteva timp în România discutând între altele și eliberarea disponibilităților turcești blocate în România, s'a înșinat la Ankara. Pentru îndeplinirea noului acord comercial dintre aceste două țări s'a pus ca primă condițiune lichidarea acestor disponibilități. În Turcia se crede că se vor importa piese de mașini agricole gata din România.

LEGI-DECIZII

Texte-Comentarii

INTRODUCEREA CODULUI CIVIL ROMÂN PE TERITORIUL ARDEALULUI ȘI BANATULUI

Că începere dela data de 15 Septembrie 1943, au fost extinse pe teritoriului dealului și Banatului legile civile și comerciale ale Vechilui Regat, între care și Codul Civil Român care înlocuiește legea matrimonială austriacă în ceea ce privește căsătoria și divorțul.

Intrucât, potrivit dispozițiilor a 246 și 267 din codul civil român, care aplică de azi înainte, orice hojărare ca a pronunțată despărțirea trebuie înșasă, prin stăruința și îngrijirea înșășă, acela care a obținut-o în termen de luni de când a rămas definitivă, în registrul de stare civilă al comunei unde s'a făcut căsătoria, sub pedeapsă -- în caz de neînșriere sau de înșriere făcută peste acest termen -- ea soțul care obținut divorțul să plătească judecata și să fie socotit că nu a divorțat niciodată iar căsătoria să rămână bună mai departe, se aduce aceasta la cunoștința tuturor locuitorilor comunei spre confort mare.

Jurisprudență

NECONSTITUTIONALITATEA LEGILOR

Inalta Curte de Casație și Justiție în secțiuni unite, având a examina un recurs asupra neconstituționalității legii de expropriere a imobilelor evrești bane, a statuat că întrucât prin decretul lege No. 712—1942 au fost suspendate până la promulgarea unei noi constituții, art. 45 și 46 din legea Inaltei Curte de Casație, inalta instanță nu mai poate examina dacă o lege este sau nu constituțională.

REȚINEREA COTIZAȚIILOR LUCRĂTORILOR ANGAJAȚI CU ZIU SAU CU ORA

Casa națională a asigurațiilor sociale a fost sesizată că unele întreprinderi calculează și rețin lunar cotizațiile pentru angajații plățiți cu ora, ziua sau lucrarea, în loc să calculeze și să rețină săptămânal cotizațiile după cum precizează art. 82 L. A. S.

Pentru stabilirea corectă a salariului mediu zilnic al asigurațiilor din această categorie, se va ține seamă de prevederile articolului 85 L.A.S., care precizează: „Pentru stabilirea salariului zilnic mediu al unui asigurat, într'o anumită perioadă de timp, se va împărți câștigul efectiv realizat și toate accesoriile prevăzute, prin numărul de zile în care asiguratul s'a găsit în lucru în acea perioadă.”

Dacă din cauza condițiilor de muncă dintr'o întreprindere, asiguratul nu poate lucra regulat decât un număr limitat de zile pe săptămână sau pe lună și sub numărul total de zile lucrătoare din acel interval, salariul mediu zilnic corespunzător, pentru încadrarea în clasa de salariu, se va reduce proporțional.

QUARZ
original
HANAU

AUGUST
GIANONE

ELECTROTECHNIC
Reg. Com. 187-10391-1940
TIMISOARA IV, Bulev. Berthelot 6
Sucursa: Piața Brătianu 1104-2

AVIZ IMPORTANT pentru industriași și fabricanți

Se află de vânzare urgent în Timișoara un Conac boierec extraordinar de frumos și total nou și multe clădiri, toate pentru mare industrie (fabricii), cu garaj și cu diferite alte dependințe, cu teren cca. 2 jugh., tot terenul este îngrădit, Clădirile de industrie încă nu au fost folosite. Oferte rog la administrația zărilor sub „Prima și excepțional”.

1400

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— **O PRECIZARE.** Articolul „O Universtată a Banatului” publicat în ziarul nostru Nr. 8 și semnat de d. Traian Birăescu, este reprodus din revista „Cele trei Crișuri”.

— **AMANAREA ȘEDINȚEI INSTITUTULUI SOCIAL BANAT-CRIȘANA.** Ședința secției etico-juridice a Institutului Social Banat-Crișana, fixată pentru ziua de 16 Ianuarie a. c. se amână pentru 21 Ianuarie a. c.

— **NOUI OPERE DE ARTĂ ACHIZIȚIONATE DE MUZEUL BANĂȚEAN.** Am anunțat acum câteva timp că Muzeul Bănățean a achiziționat două tablouri ale pictorului Constantin Lecca. Iată acum o nouă listă de tablouri cumpărate pentru muzeul nostru. S'a achiziționat câte o operă a pictorilor Catul Bogdan, Lucian Grigorescu, Gh. Vânătoru, Ion Musculescu, Al. Pop, Demian, Wiedmann și Lenhard, D. director al artelor la Jalea a promis cu un număr de tablouri, proprietatea Statului, se vor ceda Muzeului Bănățean. În felul acesta colecțiile pinacotecei timișorene se îmbogățesc mereu în mod îmbucurător.

— **COMUNICAT.** Firmele și persoanele care sunt molestate de achiziții vreunei publicații sunt rugate a se adresa în scris Regionalei Timișoara a Ministerului Propagandei Naționale.

— **POSTURI LIBERE DE DACTILOGRAFE.** La Inspectoratul Regional al Municipiului Timișoara se va da examen în ziua de 27 Ianuarie 1944 ora 8.30, pentru ocuparea posturilor vacante de dactilograf(e) de la instituțiile pendinte de Subsecretariat de Stat al Municipiului în județele: Timiș, Caraș, Severin, Arad, Hunedoara, Bihor și Mehedinți. Cei ce doresc a se înscrie la acest examen, vor prezenta odată cu cererea de înscriere actele prevăzute de Codul Funcționarilor Publici.

— **DE CE NU VIZITAZĂ ȘCOLILE TIMIȘORENE MUZEUL BANĂȚEAN?** După cum se anunță regulat în ziarul nostru, Muzeul Bănățean stă la dispoziția publicului în fiecare Sâmbătă între orele 10—13 și Marți între 15.30—17.30. Această din urmă zi s'a fixat anume pentru școlile secundare timișorene care au fost de altfel invitate în scris. Cu toate acestea, am aflat cu regret și uimire că numai câteva clase de ale școlilor germane au venit sub conducerea profesorilor lor la Muzeul Bănățean. Marea majoritate a elevilor timișoreni continuă să nu știe ce este un muzeu. Dacă ora nu e potrivită, ea poate să fie schimbată, dar lina de interes din partea celor în dreg nu poate fi admisă ca motiv al acestei abțineri.

— **„MARIA STUART” DE SCHILLER** REPERTORIUL TEATRULUI GERMAN. Teatrul German din România, care a intrat în al 11-lea an de activitate, va juca în stagiunea pe care o inaugurează în curând la Timișoara și drama „Maria Stuart” de Schiller.

— **EXAMENE PENTRU OCUPAREA POSTURILOR DE ÎMPLIEGAȚI ÎN INSTITUȚIILE MUNCITORILOR.** La Inspectoratul Regional al Municipiului Timișoara, se va da examen în ziua de 25 Ianuarie 1944, ora 8.30, pentru ocuparea posturilor vacante de impiegat(e) de la instituțiile pendinte de Subsecretariat de Stat al Municipiului în județele: Timiș, Caraș, Severin, Arad, Hunedoara, Bihor și Mehedinți.

— **PENTRU SOLICITATORII DE BREVETE PENTRU VANZAREA BAUTURILOR SPIRTOASE.** Solicitanții de brevete pentru vânzarea de băuturi spirtoase sunt obligați să depună în prealabil pe lângă actele preliminare și avizul Camerei de Comerț.

— **PRECIZAREA BRANȘELOR DE COMERȚ LA ÎNMATRICULARI DE FIRME.** Subsecretariatul de Stat al Industriei și Comerțului repetă din nou că nu se mai pot da autorizări pentru înmatriculări de firme, fără ca obiect: agenții și comision. Import sau export, decât precizându-se felul branșelor de comerț, la care se referă acestea.

— **PENSIONARE.** Dl. Munteanu Aurel subșef de birou cu una gradatic la Primăria Municipiului Timișoara a fost pus în retragere definitiv pentru limita de vârstă la data de 7 Decembrie 1943

— **INSPECTOR AL AȘTEI BĂNĂȚENE.** D. Marius Bucătura inspector al Fundațiilor Culturale Regale pentru juđ. Timiș-Torontal și Caraș, a fost numit — cu ocazia ultimei ședințe a comitetului Aștei Bănățene, — ca inspector al acestei asociații Culturale.

— **DEMISIE.** D. Guțu Gavrilă cusător de dosare cl. III, la primărie a demisionat din funcția ce o ocupă.

— **PORCI PENTRU CANTINELE ȘCOLARE.** Comitetul municipal de patronaj pentru a îmbunătăți la maximum posibil hrana ce se servește în cantinele școlare a dispus cumpărarea a câte un porc gras pe seama fiecărei cantine.

— **EXPEDIEREA CEREALELOR PE C. F. R. PRIN GRUPAREA MAI MULȚOR PRODUCĂTORI.** Direcțiunea comercială c. f. r. face cunoscut că se admite ca persoanele care locuiesc în aceeași comună și care au obținut autorizații individuale pentru transportul cerealelor să se asocieze în scop de a încărcă un vagon „vrac” sau în saci, cu o singură scrisoare de trăsură, la care se vor anexa autorizațiile respective; urmând să figureze ca predător și ca destinatar o singură persoană dintre cele prevăzute în autorizație. În scrisoarea de trăsură, la prețurile „în vrac” predătorul va menționa obligatoriu: „Scurgerea din conținut nu privește pe c. f. r.” Taxele de transport la aceste expediții colective se vor calcula conform dispozițiilor tarifare, aplicându-se taxele din coloana corespunzătoare greutății transportului și tonajului vagonului utilizat.

— **POST VACANT.** La primăria comunei Tomnatec se află vacant un post de casier comunal. Doritorii își vor înainta cererile însoțite de actele prevăzute de Codul Funcționarilor Publici art. 3 și 58.

— **SCHIMBUL DE MĂRFURI ROMANO-SLOVAC.** În cercurile comerciale interesate se afirmă că tratativele cu privire la schimbul de mărfuri dintre țara noastră și Slovacia, care fuseseră în ultimul timp sistate, au fost reluate; înfățișându-se unele dificultăți care păreau că paralizază această înțelegere comercială. După cum se știe, România a furnizat până acum nafă Slovaciei. În ce privește soldul activ în favoarea Slovaciei el urmează să fie acoperit din livrările de cereale pe care urmează să le exportăm noi în această țară.

FAPTE DIVERSE

O sângeroasă agresiune

Nicolae Tătaru, agronom, din Timișoara, str. Mareșul Joffre 15 a fost internat în spitalul „Bega”, având mai multe și grave leziuni corporale, provocate cu un corp ascuțit.

Nicolae Tătaru a fost tăiat de Nicolae Chiru, din localitate. Agresiunea a avut loc în propria locuință a victimei, unde acesta a surprins pe Nicolae Chiru, seara, când încerca să-și necinstească cu forță, nevasta. S'a produs un incident teros și Nicolae Chiru, în loc să fugă, cum era normal, a scos cutitul și l-a înșept de mai multe ori în Nicolae Tătaru. Se face cercetări.

Hoț înaintat parchetului

Alexandru Covăseală, din str. Memorandului 79, a fost arestat și înaintat parchetului pentru delictul de furt. Fără angajat la băile „Neptun”, înclupatul a furat suma de 32.000 lei de la Carol Klein, din Buzias, care făcea baie. Hoțul s'a introdus în cabină și a furat suma din haina reclamantului. În cursul cercetărilor, s'a stabilit că înclupatul a mai comis și alte furturi la băile „Neptun”. Parchetul i-a lansat ovenitul mandat de arestare.

Trimisi în judecată pentru distrugere

Un număr de 9 tineri din comuna Grabăț au fost trimisi în judecată, fiindcă, ducân-

— **CE PREVEDE NOUL ACORD COMERCIAL CU BULGARIA.** După cum se știe, noul acord comercial cu Bulgaria a fost încheiat zilele trecute. Noua înțelegere prevede o mărire cu 25 la sută a contingentelor de schimb de mărfuri. Printre altele Bulgaria va livra României piei de oale și materiale tamante.

— **DELA ATENEUL ROMÂN, FILIALA TIMIȘOARA.** D. general Gheorghe Popoceanu, președintele Asociației Române, filiala Timișoara, fiind în imposibilitate de a veni la Timișoara în ziua de 16 Ianuarie, după cum am anunțat, la rugămintea domniei sale, adunarea generală a Ateneului Român precum și recepția proiectată cu ocazia împlinirii unui an de la înființarea Ateneului Român la Timișoara, se amână pe data de Luni, 23 Ianuarie 1944, la aceleași ore.

— **PRECIZARE.** În legătură cu informația apărută în numărul de cri al ziarului nostru prin care arătam că examenle de admitere în clasa V-a sesiune extraordinară încep la 16 Ianuarie, precizăm că la această dată încep numai examenle de la liceul „C. D. Loga” la celelalte licee datele varind.

— **ADUNAREA GENERALĂ A SINDICATULUI PRESEI ROMANE DIN ARDEAL ȘI BANAT.** Consiliul Sinisecatului Presei Române din Ardeal și Banat convoca pe membrii săi de onoare, activi și stagiați, profesioniști și publiciști, în Adunarea Generală Ordinară pentru ziua de 23 Ianuarie 1944, ora 12 a. m. la Sibiu. Intrucat la această dată nu va fi prezent numărul statutar de membri, Adunarea Generală Ordinară se va amâna și se va ține cu orice număr de membri în ziua de 30 Ianuarie 1944, la aceeași oră, în aceeași localitate cu același ordine de zi.

— **ÎNFIINȚAREA UNUI COLEGIU MILITAR LA TIMIȘOARA, PENTRU COPILII CELOR CAZUȚI PE FRONT.** La Timișoara va lua în curând ființă un colegiu militar pentru fiii celor căzuți pe front. Colegiul — care va avea și internat — va funcționa în localul fostului Liceu evreesc.

— **INSPECȚAREA CANINELOR.** Dna Valeria Căpriță inspectoare la Patromaj, a inspectat în cursul zilei trecute cantinele școlare din cartierul Iosefin, rămânând complet mulțumită de modul lor de funcționare.

— **NOUL SISTEM DE EDUCAȚIE A TINERETULUI E. E. ȘI P. P.** București. S. P. P. transmite. Era dimineață d. min. stru I. C. Petrescu a ținut în amfiteatrul Liceului Lazăr din Capitală o conferință cu inspectorii generali, regionali și județeni școlari și militari, expunând noul sistem de educare al tineretului E. E. și P. P.

— **1/3 DIN COSTUL MESELOR MUNCITORILOR VA FI SUSȚINUT DE CAMERA DE MUNCA TIMIȘOARA LA CANTINA DIN TURNU-SEVERIN.** În ședința din 13 Ianuarie art. dela Camera de Muncă Timișoara, s'a hotărât că să se dea un ajutor muncitorilor din portul Turnu-Severin de 1/3 din costul meselor ce se vor consuma în cantina Căminului din port.

— **SUBVENȚII ACORDATE DE CAMERA DE AGRICULTURA TIMIȘOARA, ÎN DECURSUL ANULUI 1943.** Camera de Agricultură a aprobat în decursul exercițiului 1943—44 suma de lei 3.184.780, pentru reproducători din județ vite de prasili, 2.092.554 lei pentru semințe. Toate aceste subvenții s'au dat spre a se putea schimba soiurile existente cu altele mai alese.

— **INSPECȚIE.** Dl. subșef, șefiv Munteanu, dela Serviciul Șefiv Județean, în vederea săturii de pădure din primăvară, în ziua de 14 Ianuarie a pierat în comuna Mănuștirea unde se cerceta la fața locului dacă locul destinat pentru sădure a fost bine amenajat pentru acest scop. Dsa, campania de împădurire pornită în decursul anului trecut din voința Conducătorului o conduce de pe teren.

— **PRIMA GENERALĂ ȘI INDEMNIZAȚIA DE SCUMPETE SE ACORDĂ DELA 1 NOEMVRIE 1943.** Direcțiunea generală c. f. r. a dat un ordin circular în legătură cu aprobarea Nr. 70 603 Ad. 2 și ea o completează în sensul că prima generală și indemnizația de scumpete prevăzută în ordinul de mai sus să se acorde personalului în cauză dela 1 Nov. 1943.

— **CĂRCIUMARI DIN TIMIȘOARA PRINȘI CU LOCALURILE DESCHISE.** Poliția a aplicat un sever avertisment următorilor cărciumari din Timișoara, care au fost prinși că nu au închis localurile la ora prevăzută în ordonanța militară: Iuliana Dehelean, din str. Rotariu 3 și Ghenaș Filip din str. Crișan 50. La a doua abatere, acești cărciumari vor fi pedepsiți cu închiderea localurilor.

— **SCANDAL LA „OMUL VERDE”** Vasile Bobălean, din str. Memorandului 88 și Ilia N. Nighină, din localitate, s'au îmbătat în cărciuma lui Petre Verde, din str. Ștefan cel Mare 12, și au făcut un scandal enorm. Ilia N. Nighină a amenințat pe cărciumar cu moartea și a fost necesară intervenția poliției, care a dresat cuvenitele acte împotriva scandalagiilor.

— **ÎNAINȚAT PARCHETULUI MILITAR.** Ioan Borchin, tâmplar, din str. Mercy 1, a fost înaintat parchetului militar fiindcă în una din nopțile trecute a ultragiat cu violență un gardian public, și a insultat pe d. locot. Pantelie Băjenescu, dela Tg.-Ocna, care tocmai trecea pe stradă.

— **SOȚII TOTIȘ ÎȘI PIERD PROCESUL CU PRIMĂRIA TIMIȘOARA.** Se știe că acum câțiva ani Primăria Municipiului Timișoara a obținut anularea contractului de vânzare ilegal, prin care imobilul numit „Palatul Ștefania” din Piața Coronini, trecuse din patrimoniul orașului în acela al soților Totiș. Pentru a curma procesul început din această anulare, Municipiul a convenit ca uzul imobilului să rămână soților Totiș. În urmă, constatându-se că această concesione e ilegală, ea a fost anulată. Soții Totiș cari de prezent domiciliază la Buena Vista au încercat pe calea justiției să-și recâștige uzul imobilului. Curtea de Apel din Timișoara a respins în a doua instanță cererile lor, dând câștig de cauză Primăriei.

— **BIROU AVOCATIAL!** Dr. Ioan Dobocan și Dr. Aurel Mezin avocați Timișoara I. Piața Unirii Nr. 11. Telefon: 42-55, aduc la cunoștință on. clienții, că începând dela data de 1 Ianuarie 1944, au deschis împreună birou avocatal în localul arătat mai sus.

du-se în gara Grabăț, au distrus un stâlp și au spart o ferestă. Iată numele inculpaților împotriva cărora postul de jandarmi a dresat acte de trimitere în judecată: Francisc Reich, Iosif Schutz, Nicolae Rech, Nicolae Gotehal Nicolae Iim, Matei Bartl, Iosif Neusarth, Ion Enemel și Iosif Reutz.

Scandal

În noaptea de 8 Ianuarie, pe la orele 11, Friti Spăteru și Nicolae Stănilă, ambii dela oficiul p. t. t. Timișoara, au fost atacați și bătuti în str. Negruzi, în dreptul cărciumei Pavel Bentiu, de doi necunoscuți. Cercetările poliției au stabilit că agresorii se numesc Brânzu Ioan și Grigore Martin, din localitate, care ieșiseră din cărciumă.

Speculă

Ion Baldijar din Fratelia și Ana Mățioiu, din Str. Fröbl 30, au fost trimisi în judecată fiindcă au vândut mere cu preț de speculă și nu au putut prezenta cuvenite facturi la controlul ce li s'a făcut.

Obiecte găsite

La biroul administrativ al chesturii de poliție se află următoarele obiecte găsite în tramviale: două perechi de mănuși bătătești și una de damă, un cordon, 2 cărți o cartușieră și o servietă de piele cu mai multe hucuri. Păgubași se pot adresa poliției spre a-și ridica lucrurile

ARADUL CULTURAL

Anchetele noastre

Despre activitatea economică din plasa Șiria județul Arad

-- Fabrica de cărămidă, țigle, tuburi și plăci de beton --

În numerele trecute ale ziarului nostru am vorbit despre importanța atelierelor comunale, activitatea lor și felul de organizare. Astăzi, vom vorbi despre activitățile economice comunale, fie ele de orice natură, arătând felul de organizare și importanța lor economică, atât pentru Primăriile respective, cât și pentru obștea sătească.

Inființarea unei fabrici de cărămidă în plasa Șiria era o cerință imperioasă, deoarece cărămida trebuia adusă dela distanțe mari și în special dela Arad, fiind astfel o greutate de nedescris de a căra cărămida dela o așa distanță mare, încât cetățenii se vedeau nevoiți a construi case din bârne, umplute cu pământ amestecat cu paie (cârpici), care se usucă anevoe, casele construite în acest fel, fiind igrasioase și insalubre, fapt care dăunează sănătății sâtonilor.

Astfel că, ideea inființării acestei fabrici, a fost saluțată cu mult entuziasm de cetățenii din întreaga plasă și chiar de cei din comunele limitrofe plasei Șiria.

Fabrica de cărămidă, țigle, tuburi și plăci de beton, funcționează în regie mixtă cu un capital de lei 7.500.000, dintre care 3.500.000 al asociațiilor comunelor din Plasa Șiria, iar 4.000.000 lei, aportul a 18 asociații, cointeresându-se în această activitate economică și particularii, conform ordinilor forurilor competente, care span că în operele edilitare să fie cointeresati și cetățeni particulari.

Cum capitalul va putea fi mărit până la 15.000.000, intenținea inițiatorilor este de a mări fabrica, înzestrând-o cu cele mai moderne aparate mecanice de lucru, făcând astfel ca fabrica să aibă o capacitate de fabricație de circa 30.000 cărămizi în 24 ore.

ACTIVITATEA DESEFAȘURATA

Cu toate greutățile ce se pun în calea activității acestei fabrici, s'a desfașurat totuși până în prezent o prodigioasă activitate obținându-se rezultate multumitoare. Astfel, dintre multele realizări, să enumerăm numai câteva și anume: s'au fabricat 130.000 buc. cărămizi, avându-se de scop ca aceste cărămizi să fie întrebuințate pentru construirea fabricii. Față însă de nevoile cetățenilor — care aduc cărămida dela Arad și față de cerințele tot mai mari, cărămida a fost pusă în vânzare locuitorilor din plasă.

În ce privește plăcile de beton, se lucrează intens, trebuind să se furnizeze pentru comuna Șiria plăci de 700.000 lei, din care s'a furnizat deja, instalându-se în comună o bună parte, iar restul — datorită timpului favorabil — urmând a se instala pe trotuare. Pentru comuna Pâncota urmează a se construi plăci de beton de 250.000 lei și pentru comuna Seleș de 200.000 lei. Natural că în primăvara cerințele vor fi mult mai mari, fapt de altfel prevăzut și care va determina mărirea capacității de lucru.

În ce privește activitatea pentru fabricarea țiglei și tuburilor de beton, acestea urmează a intra în funcțiune în primă vară cetățenii așteptând cu nerăbdare să vadă realizată și această linsă care se resimte, țiglele și tuburile de beton, pe care deasemenea trebuie să le aducă dela mari depărtări.

Din toate cele expuse mai sus, reiese clar că cetățenii din plasa Șiria, având conducători pricepuți, realizează lucruri vrednice de toată lauda, cântând a înzestra comunele cu lucruri utile și a le

da un aspect edilitar, vrednic de regiune și care să poată fi luat de exemplu.

Însă greutatea mare este că sunt anumiți oameni care prin excesul lor de zel, fărămă entuziasmul cetățenilor bine intenționat, făcându-l să fie sceptic față de orice plan de realizare. Și aceasta constituie cel mai mare rău, căci nu în acest fel putem avea sașe model, meseriași români, industrie și comerț române, fiind independenți din toate punctele de vedere, ci contrariu vom fi subjugați de streini, care nu ne vor lăsa să progresăm, interesul lor fiind să ne vadă în cât mai puțină mizerie, pentru a ne putea avea oricând la

cheremul lor, sunt alte întreprinderi particulare, unde se fură Siatul fără milă. Acolo ar trebui să-și îndrepte privirea fiscul și nu la niște biete ateliere comunale, care vor să secată sașele la lumină.

Așteptăm din partea celor în drept să ia măsurile cuvenite, pentru a nu se mai stingheri pe viitor activitatea unor oameni care au cele mai curate gânduri românești, dovedindu-se cu prisosință prin faptele.

De altfel, vom mai da în viitor și alte infapturi din această plasă, pentru a evidenția și mai mult cele afirmate de noi.

Ion Pavel Dumitrescu

Pregătiri profesionale la prefectura jud. Arad

Arad. — Pentru a da un randament în administrația noastră cât mai mare și pentru a face ca toate treburile, fie la prefectura județului, fie la primăria municipiului nostru să meargă cât mai bine, din partea organelor superioare s'au inființat cursuri profesionale pentru funcționarii superiori și de specialitate, cu scop ca aceștia să fie puși în curent cu toate intențiunile guvernului asupra tuturor problemelor la ordinea zilei și să dea posibilitate ca lucrările de birou și cele curente să se poară rezolvi cât mai rapid și cât mai potrivit cu spiritul vremii de față. Astfel prefectii de județe au participat la cursurile organizate în capitală la data de 1—6 Noembrie 1943, iar șefii serviciilor administrative ai prefecturilor municipiilor și orașelor de reședință au avut de urmat la fel cursuri de pregătire profesională și tot în capitală între 9—13 Noembrie anul trecut. Subprefecții din întreaga țară au fost deasemenea chemați la aceste cursuri care au avut loc la București și care s'au ținut între 15—20 Noembrie același an. Pentru pretorii de județe au avut loc cursuri de perfecționare la Lugoj în zilele de 11—20 Noembrie 1943. Au mai participat la cursuri similare și șefii de servicii dela diferitele secții financiare ale prefecturilor, municipiilor și orașelor de reședință, care s'au ținut tot în București între 22—26 Noembrie 1943. Notarii din județe au urmat aceste cursuri la reședințele plășilor Aradul Nou, Hălmeagiu, Ineu, Chișineu Cris, Pâncota, Rădău și Sfânta Ana. Aceste cursuri s'au ținut în zilele de 29, 30 Noembrie și 1—9 Decembrie același an. Aceste

cursuri au fost organizate în cele mai perfecte condițiuni, care s'au făcut sub îngrijirea Ministerului de interne, cu ajutorul organelor superioare de control. Cunoștințele primite cu aceste prilejuri au fost foarte vaste și fără îndoială că au putut servi o cauză care a fost foarte mult timp discutată. La cursurile din chestiune s'a muncit în mod intens, iar problemele puse au fost în mod foarte serios dezbătute și disecate în toate amănuntele lor, în mod academic. Cunoștințele trase au servit la îmbogățirea cunoștințelor spirituale și profesionale ale cursistilor, care le-au urmat. Metoda de predare din capitală, care a fost excelentă a fost întebunătățită și la cursurile ținute la administrațiile locale, cu care prilej s'a stărut mai mult asupra deslegării practice a problemelor puse, decât la rezolvirea lor în mod teoretic. Scopul urmărit prin metodele aplicate a fost atins aproape în întregime, și prin el s'a ajuns la adevărata perfecționare a tuturor celor care au avut darul și feli circa să le audieze. Cele învățate la aceste cursuri, cum era și firesc, au fost imediat apoi aplicate în serviciile respective cu cel mai mare folos atât pentru administrația noastră proprie zisă, cât și pentru binele particularilor și a cetățenilor în general. Noi am redat aici, sumar, felul cum s'a lucrat în ultima vreme la instituțiunile noastre de stat și administrative, spre a se vedea din această srieșintă dare de seamă interesele pe care li poartă conducătorii actuali ai țării noastre, pentru promovarea administrației noastre și pentru simplificarea formelor birocratice.

I. D. D.

Pivnițele de vin Lump Francisc din com. Șiria jud. Arad

Comuna Șiria din județul Arad este o comună fruntașă din podgoria Aradului, fiind centru de plasă și având o înfățișare destul de plăcută, cu un pitoresc neîntrecut.

Printre multiplele pivniți din această comună, am remarcat pivnița dlui Lump Francisc, german de origină etnică, fiind una din cele mai frumoase pivniți din regiune și cea mai bine asortată cu vinuri din podgoria Aradului și din alte podgorii principale ale țării.

Vizitând pivnița dlui Lump Francisc am rămas plăcut impresionat de felul cum se prezintă și grija mare ce se pune la umplutul sticlelor și la curățenia vaselor, peste tot dominând ordine și bună chibzuință, fapt de altfel care ca-

acterizează pe d. Lump Francisc.

În ce privește loialitatea d-sale de cetățean român, a fost dovedită cu prisosință, în toate ocaziunile ivite, d. Lump Francisc fiind omul care nu s'a sustras niciodată dela îndatoririle față de Patrie și față de interesele obștești.

Într'un cuvânt pivnița d-sale este una din cele mai mari pivnițe din regiune, având vinuri alese, cu buchet deosebit și bine selecționate.

Pentru toate aceste fapte pivnițele dlui Lump Francisc din Șiria sunt des vizitate de amatori de vin bun, d-sa bucurându-se de o deosebită considerație, făcând astfel cinste comunei Șiria și întregii regiuni.

I. C. D.

A apărut noul buletin al Municipiului Arad

Arad. — De curând a apărut numărul cel mai nou al Buletinului Municipiului Arad, care cuprinde decrete legi, ordonanțe, decizii, ordine și alte dispoziții cu caracter general. Buletinul are 16 pagini și este tipărit în condițiuni tehnice dintre cele mai bune. Printre altele se mai arată în mod oficial cum au fost negociate la târgul săptămânal de vișă următoarele animale: porci până la 100 kgr 160—170 lei, porci până la 150 kgr. lei: 175—180 lei și porci peste 150 kg. 190—200 lei.

Informațiuni

— RECLAMAT PENTRU ABUZ DE INCREDERE. — Olga Glück din Arad a reclamat pe Otto Gammer, fabricant de lichior din Aradul nou, pentru abuz de încredere săvârșit prin aceea că în 1941 i-a dat spre păstrare 534 litri țuică și 566 litri țescovina lui Gheorghe Gammer, care a încetat din viață. Otto Gammer, succesorul lui Gheorghe Gammer, deși a fost solicitat în mai multe rânduri să restituie cantitățile de rachiu mai sus menționate însă a fost refuzată. În denunțul său, reclamanta a mai cerut și 517.50 lei despăgubiri, afirmând că Otto Gammer a vândut beutura cu 450 lei kgr.

— CONDAMNAREA UNOR SATENI — Gheorghe și Ioan Codreanu din comuna Pilul au fost amendați cu 3000 lei, pentru că au ultragiat pe primarul Teodor Deheleanu din acea comună.

— JUDICĂRE. — Tribunalul local secția II a dezbătut zilele aceste cauza lui Marin Ghiță, angajat la CFR., originar din Tecuci. Acesta a încercat să inducă în eroare autoritățile pentru a obține un certificat de moralitate. Din dezbateri învinuirea s'a dovedit reală și ca urmare a fost amendat cu 7000 lei pentru fals și inducere în eroare.

— FURT ÎN VALOARE DE JUMĂTATE MILION LEI. — Încă în Martie 1943, autori necunoscuți au pătruns, prin spargere în prăvălia comerțantului Andrei Korcsag din Ineu, jud. Arad, de unde au furat diferite mărfuri textile în valoare de peste 400.000 lei. Cazul fiind reclamat postului de jandarmi, s'au luat măsurile de rigoare pentru descoperirea și prinderea hoților dar cu toate acestea autorii furtului n'au putut fi descoperiți multă vreme. Postul de Jandarmi aflând că Andrei Albu din acea comună oferă spre vânzare diferite mărfuri textile, l-au pus sub supraveghiere, iar când au fost adunate toate probele de vinovăție numiții a fost reținut la post. Din primele declarațiuni Andrei Albu a recunoscut că el este autorul furtului pe care l-a săvârșit în compania lui Ioan Bus și Avram Hălmeagiu din acea comună. O parte din mărfurile furate a fost vândută de numiții, iar restul s'a găsit la locuințele lor. Postul de jandarmi a înaintat pe cei trei delincvenți Curții Martiale din Timișoara, deoarece furtul a fost săvârșit pe timp de camuflaj.

— INSELĂCIUNE. — Dănilă Vörös de 36 ani, fost funcționar de bancă a fost trimis în judecată pentru că a încercat să înșele pe arestatul Petru Bart din Arad cu 12.000 lei, promițându-i că va scăpa din puscărie dacă suma cerută îi va fi dată. Între timp soția lui Petru Bart a primit o carte poștală din partea sotului ei, în care arăta că are nevoie de 6000 lei bună ce-i trebuiau spre a fi eliberat. Tribunalul dezbătând procesul intentat lui Dănilă Vörös, a audiat mai mulți martori care au depus în defavoarea inculpatului. După o scurtă deliberare Dănilă Vörös a fost condamnat la 3000 lei amendă.

SOCIAL - ECONOMIC

MICA PUBLICITATE

Caut camera mobilă pentru 1 Ianuarie medic sublocot. Adresa la ziar.

Caut camera mobilă pentru 1 Ianuarie medic sublocot. Adresa la ziar.

Colegiul Militar Arad Piața Luptei 2-4 angajează bucătari sau bucătăreasă cu carte de meșter, cu un salariu lunar de lei 8000, plus casă, lumină, lemne și apă gratuit pentru acei ce vor locui în localul colegiului. Acei ce vor locui în oraș vor primi un plus de 25% din salariul brut. Doritorii se pot adresa zilnic colegiului.

De vânzare un pianicler cu patru pesaje în stare bună. Informații se pot primi la Mihai Pünkösdi, Satul Lung Nr. 700, jud. Brașov.

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică de birou. A se adresa în fiecare zi la sediul redacției Arad, str. Mărășești Nr. 1, Telefon Nr. 11-28.

Caut cameră mobilă cu intrare separată. Adresa la ziar.

CAUT două camere goale pentru birou în centru. Adresa la ziar.

CAUT bucătăreasă perfectă. A se adresa la ziar.

Se caută vânzătorii de ziare cu câștig bun. Adresa la ziar.

Atelierul de Cismărie Ion Creșu din Arad, Str. Brătianu Nr. 8, caută un lucrător bun, de origină etnică română.

Secțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 22, caută o pedagogă (post bugetar) cu un salariu de lei 9500 lunar.

Diracțiunea Școlii de Ucenici din Arad, Str. Episcopiei Nr. 82, caută o femeie sau om de serviciu (post bugetar) cu un salariu de lei 5700 lunar.

Din bogata activitate a comitetului municipal de patronaj de pe lângă primăria municipiului Arad

Sărbătorile împărătești au fost întotdeauna prilej, pentru neamul nostru, de a se gândi și la cei ce nu au și de a le aduce mângăiere și ajutor. Pornind de la acest principiu, consiliul municipal de patronaj și-a accentuat, cu prilejul sărbătorilor Nașterii Domnului opera de ajutorare a celor săraei.

Răniților și bolnavilor din Spitalul Militar li s'a făcut pom de Crăciun și li s'au distribuit, atât prin Comitetul Municipal de Patronaj cât și prin secția locală a Societății de Cruce Roșie, diverse daruri constând din alimente, zaharicale, țigări, cărți postale și articole de îmbrăcăminte.

Pentru elevii săraei au fost distribuite 150 perechi de bocanți, iar la cele 12 cantine școlare au fost servite mese mai îmbelșugate, în prezența nașelor cantinelor.

Tot în felul acesta s'a procedat și la căminele de infirmi, unde sunt adăpostite 70 persoane. Aici, în afară de masa mai îmbelșugată, s'a făcut și un Pom de Crăciun, distribuindu-se pensionarilor diferite daruri.

La cele șapte cămine de zi pentru co-

PENTRU CETITOI

Cu începere de la 1 Ianuarie 1944, ziarul „DACIA” continuă a pune la dispoziția publicului arădean două pagini zilnic, având reportajii, articole și informații, ce interesează problemele economice, culturale, sociale etc. locale și din regiune.

Colaborează D-nii Profesor I. D. DABI-CIU și Ion Pavel CUMITRESCU.

Conducerea administrativă o are Dl. Ion MANDRECI INSPECTOR ADMINISTRATIV al ziarului.

Sediul ziarului se află în același loc adică în Str. Mărășești Nr. 1. TELEFON: 11-28.

și, administrate și conduse de Societatea Principele Mircea, s'a făcut câte un pom de Crăciun, distribuindu-se, celor 188 copii ce le frecventează îmbrăcăminte, încălțăminte și mici daruri de Crăciun.

În tot cursul lunii Decembrie, înainte de sărbători, s'a distribuit în mod sistematic, prin Oficiul de Ocrotire și Asistență a Municipiului, invalizilor, orfanilor de război, familiilor nevoiașe ale mobilizaților și altor săraei, ajutoare în natură, constând din: alimente în valoare de 170 mii lei pentru 280 familii, alte 170 fam. au primit pânză și alte articole de îmbrăcăminte în valoare de 280.000 lei, 38.000 kgr. lemne au fost distribuite între 130 familii. Ajutoare bănești au primit 77 familii, cărora li s'au câștigat 91.000 lei.

În anul Crăciunului a fost organizat un program festiv care s'a desfășurat în fața Pomului de Crăciun din sala mare a primăriei, când s'au distribuit 1500 cozonaci și 150 kgr. bomboane.

Bolnavii din spitale au fost ajutați prin eforturile spitalicești, iar refugaților li s'au acordat ajutoare prin Biroul Refugaților ce funcționează pe lângă Prefectura Județului și prin secția locală a Asociației Refugaților și Expulzaților din Ardealul de Nord.

Am redat cele de mai sus, pentru a arăta opera filantropică pe care o desfășoară Consiliul Municipal de Patronaj.

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU

15 IANUARIE 1944

Kalman, Piața Avram Iancu. Tel.: 15-06
Ghmaciu, Str. Mărășești 68. Tel.: 13-01.
Mumuisanu, Colea Aurel Vlaicu Nr. 60.
Serviciul permanent.

CINEMATOGRAFE

15 IANUARIE 1944

FORUM Puntea de Cristal
URANIA Păcatele tinereții.
CORSO: Fata mărilor.
Royal: Curierul de Sud.
ARO: Fericele cu bucluc.

SPECTACOLE DE OPERETA

Sâmbătă seara și Duminică (15 și 16 Ian.) vor avea loc spectacolele date de ansamblul de opereta, G. CARUSSY și RABEGA. Se va prezenta cu această ocazie celebra opereta „PREZIDENTUL HAIMANALELOR” în rolurile principale cu Filoza Rabega, Graziela Andronescu, G. Carussy, Margaritescu, Elef terescu, Warga etc.

Conducerea muzicală: prof. A. Rabega. Bișetele la Agenția Teatrală „ILIES” telefon: 22-55.

CONFERINȚĂ

Duminică, 16 Ianuarie 1944 ora 17, în cadrul Asociației Culturale „Astra” despărțământul Arad în sala Palatului Cultural (sala de expoziții) va conferența d. profesor universitar EMIL PETROVICI din Sibiu despre: TOPONIMIA ARDEALULUI. Intrarea liberă.

GAICEAN GHEORGHE

Magazie și atelier de împietituri de nuele

Diferite coșuri și geamantane de nuele ARAD, Strada Meșianu Nr. 8.

Industria Textilă Arădeană S. A.

angajează țesători
și țesătoare

Cinema CORSO Arad

Telefon: 23-64

Repr. 3, 5, 7, 9 fix, Jurnal nou.

O dramă de frumoasă simțată etică, a cărei valoare artistică a făcut obiectul unor elogii puțin obișnuite în presa germană

Fata mărilor

Interpretarea furnizată de BRIGITE HORNEY și de PAUL WEGENER s'a bucurat de aprecieri deosebite

CINEMA ROYAL ARAD

Dituzarea sonoră excelentă. — Sala bine încălzită.

STRADA ALECSANDRI 2

„Un film mai dinamic decât Brigada 41”

Curierul de Sud

cu Pierre Richard Wilm, Jany Holt
și Charles Varnel

Începutul reprezentațiilor 3, 5, 7 și 9.

În zilele de Duminică și sărbători. Matineu la ora 11 cu intrare generală de lei 60

Cinema URANIA Arad

Telefon: 12-32.

Cinema de premiere, Ton și proiecție ireproșabilă. Sala încălzită.

A ZII

Marele film francez!

Cel mai mare actor francez în profunzimea dramii

LISE DELAMARE,

MONIQUE JOYCE

HARRY BAUE

în

Păcatele tinereții

Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix.

Cinema „FORUM” Arad

Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix Tel: 20-10

Începând de Vineri, 14 Ianuarie!

Un film mare

Puntea de cristal

Cel mai mare artist

Puntea de cristal

Un succes mondial

Puntea de cristal

cu ROSSANO BRAZZI — ISA POLA — FILIPPO SCEIZO

ULTIMA ORA

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică:

La nord est de Kercî, au dat greș nou-le puternice atacuri ale bolșevicilor.

Impotriva capului de pod Nicopol, inamicul a trecut la atac, pe un front îngust, după o puternică pregătire de artilerie. În lupte crâncene, care au durat toată ziua, trupete noastre au dobândit un succes de apărare deplin. La sud-est de Neopetrowsk, inamicul a fost respins, din nou, cu pierderi sângeroase.

La vest de Kirovograd au început erid din nou puternice atacuri sovietice, date cu puternice formațiuni de infanterie și tancuri. Aceste tancuri au fost respinse prin contraatac, după zăvorârea mai multor străpungeri inamice. Inamicul atacă fără succes și la sud-vest de Cerkasy.

Contraatacurile proprii date în spațiul Pogrebișci au făcut și în cursul zilei de ieri progrese bune. Cu această ocazie au fost nimicite 20 tancuri sovietice.

La vest de Berdichev au dat greș atacuri grele ale bolșevicilor. Prin contraatac au fost nimicite 19 tancuri și 17 tunuri inamice.

În sectorul Novograd—Wolynsk și la vest de Sarny, trupele noastre stau în lupte grele cu forțe inamice care înaintază.

Sovieticii au continuat și ieri atacurile lor crâncene din sectorul del. vest de Reșița. Aici sunt în curs lupte grele.

La Vitebsk au dat greș nou-le încercări de străpungeri ale sovieticilor, date în punctul de greutate, la nord-vest de oraș Sovieticii au pierdut în acest sector 42 tancuri.

La nord-vest de Nevel au fost respinse atacurile puternice ale sovieticilor date cu forțe mari de infanterie și tancuri, după zăvorârea pătrunderilor și nimicirea a 14 tancuri.

În partea vestică a frontului din Italia de Sud, inamicul a largit atacurile sale și asupra sectorului dela nord de Venafro. Atacurile inamice, date după pregătiri puternice de artilerie împotriva pozițiilor noastre depe dealuri, au fost respinse. Două străpungeri locale au fost zăvorâte.

Pierderile partizanilor din Croația, Muntenegru și Albania

Zagreb, 14 (tp). — În decursul acțiunii de curățire dela 21 Septembrie 1943 până la sfârșitul anului 1943 partizanii din Croația, Muntenegru și Albania au avut următoarele pierderi: 25847 morți, circa 20.000 răniți și 10.390 prizonieri. Prada, care se compune în cea mai mare parte din armamentul, care a fost predat partizanilor de generalii lui Badoglio odată cu capitularea acestuia, se cifrează la 736 tunuri, 8 tunuri anti-aeriene, 2847 puști mitraliere, 592 aruncătoare de grenade, 75635 de arme, 11 tunuri anti-tanc, 187 pistole automate, 196 tancuri, 1396 automobile, 413 motociclete, 33 valoare, 8 avioane, 6994 cai și o mare cantitate de muniții.

Victoria bolșevică ar însemna sclavia țaranului croat

Zagreb, 14. (tp). — Directorul propagandei, Kovacic, a ținut cu ocazia anului nou o cuvântare la radio Zagreb, în care spune printre altele: Anul trecut a fost un an de lupte grele dar și de succese mari. În anul 1943 țaranii, muncitorii și orășenii au ajuns la convingerea că o victorie a bolșevismului va atrage după sine nu numai nimicirea burghezi-

Violentele atacuri bolșevice de pe frontul de răsărit au fost respinse de forțele germane

— Contraatacuri incununate de succes — Numeroase tancuri distruse —

mii dar și completa sclavie a țaranului și muncitorului precum și desființarea statului și libertăților poporului croat. Parola poporului croat pentru anul 1944 este: strângerea rândurilor pentru apărare! Trebuie apărată cu orice preț inde-

pendența poporului și statului croat sub conducerea Poglavnicului. Lupta aceasta este în același timp și o luptă de apărare pentru întreaga Europă sub conducerea Germaniei Mari.

Trupele lui Badoglio luptă sub comanda lui Tito

Stockholm, 14. (tp). — DUPĂ CUM ANUNȚĂ AGENTIA REUTER DIN LONDRA, MICI UNITĂȚI DIN TRUPELE LUI BADOGLIO, CARE AU SCAPAT PRIN FUGĂ ÎN MUNȚI, DE DESARMAREA ÎNTEPRINSĂ DE TRUPELE GERMANE, AU FOST PUSE ACUM, ÎN MOD OFICIAL DE CĂTRE CONDUCĂTORII DIN SUDUL ITALIEI, SUB COMANDA LUI TITO.

Amănunte asupra marelui bătălie aeriene care a avut loc deasupra Germaniei

Berna, 14 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

După o știre din Londra a agenției „United Press” știri precise provenind din bazele aeriene americane, dau acum lecția marelui bătălie aeriene care a avut loc Marți deasupra Germaniei între avioane americane și germane.

După spusele tuturor piloților, aviatorii de vânătoare germani au atacat cu o violență cum n-a mai pomenit. Aviatorii de vânătoare germani au tras în plin în

flancurile avioanelor de bombardament. Acestui fapt se datorează înecesebii pierderile americane relativ mari.

Unul dintre piloții americani înapoiați din raid a declarat că nimeni dintre aviatorii nu a crezut în mod serios că se va mai înapoi din raid.

Aviatorii de vânătoare germani izolați trăgând cu toate gurile de foc, s-au apropiat până la 25 metri de avioanele de bombardament americane.

Escadrile de rezervă cu modele noi de avioane necunoscute până acum, a băgat în luptă comandamentul german

București, 14. — S. P. P. transmite: Din Berlin se află că Marți cu pri-

lejul atacului aerian anglo-american, au intrat pentru prima dată în acțiune

Producția americană nu garantează victoria a declarat președintele Roosevelt

Lisabona, 14. (Rador). — După cum anunță drept completare Serviciul britanic de informații, d. Roosevelt a mai declarat în mesajul adresat Congresului cu privire la buget, că din bugetul total de o sută de miliarde de dolari, cheltuielile de războiu se pot evalua la 90 miliarde. Această valoare, precizează președintele Roosevelt, este însemnată pe presupunerea că războiul nu se va termina mai înainte de data de 30 Iunie 1945, sfârșitul exercițiului financiar 1944—1945. După ce constată că „pentru câteva categorii de material de războiu Statele Unite nu a realizat producția prevăzută”, d. Roosevelt observă că producția nu garantează victoria.

Trebuie să acționăm și să luptăm cu îndârjire, a afirmat el. Numeroase câmpuri de bătălie din lume au intrat în perioada acțiunilor decisive.

Președintele Roosevelt a adăugat, că

chiar dacă se elaborează planurile militare și financiare ca și cele privitoare la producție, nimeni nu trebuie să se lase în nădejdea unei victorii apropiate, apoi a invitat pe agricultori, să-și sporească producția, căci cum a spus el, anul 1944 va fi și mai critic decât anul trecut pe frontul alimentar.

În încheiere, el a insistat asupra necesității unor impozite de războiu. Faptele trebuiesc privite la rece, a adăugat președintele, și unul din aceste fapte este că s'a omis până acum să se stabilească un program fiscal suficient din care cauză dificultățile pe care le comportă menținerea stabilității economice a sporii și mai mult.

Datoria publică va atinge la 30 Iunie 1944, cifra de 198 miliarde dolari și în anul 1945, cifra de 258 miliarde dolari, a încheiat președintele Roosevelt.

Consiliu de miniștri sub președinția Ducelui Au fost luate importante hotărâri

ROMA, 14. (Rador). Corespondentul Agenției DNB transmite: Consiliul de miniștri italian s'a întrunit Joi sub președinția Ducelui. Între altele s'a hotărât o lege privitoare la naționalizarea întreprinderilor esențiale. Capitalul lor va fi administrat de un institut financiar oficial special, creat în acest scop. Acțiunile și valorile vor fi co-avertite în scrisori de credit ale statului ce vor putea face obiectul tranzacțiilor libere. Conducerea întreprinderilor a fost socializată. Reprezentații de ai muncitorilor ca și ai funcționarilor tehnici și comerciali din toate întreprinderile, cu cel puțin 50 de salariați vor intra în consiliul de exploatare.

O altă lege reglementează recunoașterea juridică a partidului republican fascist, și integrarea sa în noua republică socială italiană.

Reorganizarea poliției este reglementată printr-o lege care unifică poliția pe teritoriul republicii ca și în toate domeniile siguranței publice.

S'a ordonat deasemenea crearea unui stat major pentru noua marină de războiu italiană, șef al acestui stat major fiind numit contraamiralul Giuseppe Sparzani.

rezerve de formațiuni aeriene.

În cercurile militare se afirmă că asemenea escadrile, care până acum au stat în rezervă, vor interveni în lupte și vor întreprinde acțiuni decisive.

Nu se poate ști dacă aceste noi formațiuni aeriene nu sunt înzestrate — după cum afirmă comunicatele engleze — cu avioane de model nou, necunoscute până acum.

Aceste noi escadrile și-au măsurat puterea în luptele de Marți, când au doborât 136 avioane anglo-americane care au atacat Germania.

Distrugător englez scufundat

Lisabona, 14 (Rador). — După cum anunță Serviciul britanic de Informații, andralitatea britanică a anunțat că distrugătorul englez Hurricane a fost pierdut.

Turcia construiește avioane de transport

Istanbul, 14 (tp). — Primul avion de transport, care s'a construit până acum în Turcia a fost terminat într-o uzină dela Istanbul. Avionul are 6 locuri. Sborul de încercare se va face în curând.

Avertismente în legătură cu aventura invaziei

Lisabona, 14 (tp). — Corespondentul ziarului „Razon” trimite o informație la Newyork, prin care arată că presa americană și propaganda de radio vor să dea impresia unei invazii iminente în Europa. Această impresie este însă înșelătoare, deoarece întâi trebuie să se pregătească în amănunțime planurile respective, să se constituie unitățile de invazie și să se trimită în Anglia ofițeri americani superiori necesari. Afară de aceasta trebuie să se țină seamă de faptul că de o sută de ani încoace în timpurile noastre nu sunt în canalul Măneicii mai mult de 4 zile senine și că operațiunile pe timp de furtună și ceață sunt extrem de periculoase. Planurile aliaților ar putea fi stânjenite și de o eventuală intervenție a armii secrete germane.

Însfârșit — scrie corespondentul — știu de toată lumea că Germania și-a îmbunătățit de trei ani încoace incontinuu fortificațiile de coastă. Reichul dispune după cât se pare, de peste 300 de divizii mare parte din ele călute în luptă. Armamentul Germaniei este bun iar moralul trupelor, în ciuda susținerii propagandei, este excelent. Toate acestea dau de gândit și trebuie să se țină seamă de ele înainte de începutul aventurii invaziei.

Comitetul de războiu pentru Pacific și-a reluat activitatea

Geneva, 14. (Rador). — După cum anunță din Washington agenția „Exchange Telegraph” comitetul de războiu pentru Pacific din Washington, a ținut Miercuri prima ședință după o întrerupere de mai multe luni.

Președintele Roosevelt, care și-a reluat activitatea oficială în urma însănătoșirii sale a făcut un raport asupra conferințelor dela Cairo și Teheran.